

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **S.**, IČO: X., proti žalovanému **JUDr. J.** správca konkurznej podstaty úpadcu K. IČO: X., zast. JUDr. J., o určenie pravosti, výšky a poradia pohľadávky, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. októbra 2007 č. k. 55 Cbi 308/01-48, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. októbra 2007 č. k. 55 Cbi 308/01-48 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 25.10.2007 č. k. 55 Cbi 308/01-48 rozhodol tak, že určil, že pohľadávka žalobcu, prihlásená v konkurznom konaní úpadcu K., vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 4 K 256/99, je aj vo výške 34 388,90 Sk oprávnená a zistená a pre účely rozvrhu je zaradená medzi pohľadávky IV. triedy. V časti určenia, že pohľadávka vo výške 34 388,90 Sk je pohľadávkou proti podstate, žalobu zamietol s tým, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov. Uviedol, že medzi stranami nebolo sporné, že právny predchodca žalobcu ako predávajúci, resp. dodávateľ a úpadca ako kupujúci, resp. odberateľ mali uzatvorenú zmluvu o dodávke vody z verejného vodovodu č. 341/96 z 29.10.1996 a zmluvu o odvádzaní odpadových vôd verejnou kanalizáciou č. 69/96 z 6.11.1996. Taktiež nebolo medzi stranami sporné, že k vypovedaniu, resp. odstúpeniu od zmlúv ku dňu vystavenia zberných faktúr č. 10090444 a 10090647 nedošlo. Zo zmluvy o dodávke vody z verejného vodovodu súd zistil, že táto bola medzi stranami uzatvorená na dobu neurčitú. Podľa čl. 2, bod 2.1. tejto zmluvy dodávka vody je splnená prechodom vody zo zariadenia dodávateľa do zariadenia

odberateľa. Pri dodávke vodovodnými prípojkami je dodávka vody splnená prietokom vody cez vodomer, ak je osadený mimo nehnuteľnosť. V ostatných prípadoch je dodávka vody splnená prechodom vody v mieste, kde verejná časť prípojky prechádza v domovú časť prípojky. Podľa čl. 3, bod 3.3 zmluvy pri zmene odberateľa alebo pri skončení odberu je odberateľ povinný už vo výpovedi označiť nového odberateľa, umožniť dodávateľovi ku dňu skončenia odberu vykonať odpočet a uzavrieť hlavný uzáver. Ak odberateľ túto povinnosť nesplní, je povinný platiť vodné podľa tejto zmluvy až do uzavretia zmluvy s novým odberateľom. Tým nie je dotknuté právo dodávateľa na náhradu škody a zmluvnú pokutu. Zo zmluvy o odvádzaní odpadových vôd verejnou kanalizáciou súd zistil, že táto bola medzi stranami uzatvorená na dobu neurčitú. Podľa čl. 2, bod 2.1. tejto zmluvy odvádzanie odpadových vôd verejnou kanalizáciou je splnené v okamihu prechodu vypúšťaných odpadových vôd zo zariadenia odberateľa do zariadenia dodávateľa, t.j. v mieste, kde domová časť kanalizačnej prípojky prechádza vo verejnú časť kanalizačnej prípojky. Podľa čl. 4, bod 4.3. pri zmene odberateľa, alebo pri skončení vypúšťania odpadových vôd do verejnej kanalizácie je odberateľ povinný už vo výpovedi označiť nového odberateľa a umožniť dodávateľovi vykonať odpočet. Ak odberateľ túto povinnosť nesplní, je povinný platiť stočné až do uzavretia zmluvy s novým odberateľom. Tým nie je dotknuté právo dodávateľa na náhradu škody a zmluvnú pokutu. Súd tiež zistil, že právny predchodca žalobcu uzatvoril až dňa 2.5.2001 s novým odberateľom – spoločnosťou M., IČO: X. zmluvu o odvádzaní odpadových vôd verejnou kanalizáciou č. 34/2001 a zmluvu o dodávke vody z verejného vodovodu č.51/2001. Z uvedeného dôvodu mal súd za to, že obrana žalovaného v tom, že úpadca od začiatku roku 2000 nevykonával žiadnu podnikateľskú ani nepodnikateľskú činnosť, nemal už žiadne priemyselné ani kancelárske objekty a priestory v užívaní a reálne neodoberal žiadnu vodu z verejného vodovodu, a teda ani nevytváral potrebu odvádzania odpadových vôd verejnou kanalizáciou, neobstojí a úpadca je ako pôvodný odberateľ povinný plniť – zaplatiť cenu za dodávku vody z verejného vodovodu a za stočné na základe zmlúv č. 341/96 a č. 69/96, ktoré mu boli vyfakturované zbernými faktúrami č. 10090444 a č.10090647 aj za obdobie od vyhlásenia konkurzu. Z uvedeného dôvodu súd žalobe v časti určenia pravosti pohľadávky vo výške 34 388,90 Sk vyhovel. Čo sa týka časti určenia, že táto pohľadávka je pohľadávkou proti podstate, musel súd vychádzať z ust. § 31 ods. 2

ZKV, z ktorého zákonného ustanovenia jasne vyplýva, že k tomu, aby veriteľovi vznikol nárok proti konkurznej podstate, musia byť splnené podmienky – pohľadávka vznikla po vyhlásení konkurzu a k splatnosti pohľadávky došlo v priebehu konkurzného konania. Okrem splnenia týchto dvoch podmienok však musí ísť o jednu z pohľadávok, ktoré sú v zákonom ustanovení § 31 ods. 2 ZKV taxatívne vymenované. So zreteľom na uvedené súd konštatoval, že pohľadávka žalobcu nemôže byť pohľadávkou proti podstate tak, ako to tvrdí žalobca, lebo nehnuteľnosti, v ktorých sa nachádzajú odberné miesta, neboli zahrnuté do konkurznej podstaty, a preto táto pohľadávka nepredstavuje nároky na náhradu nákladov spojených s udržiavaním a správou podstaty. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v časti určenia poradia tejto pohľadávky ako pohľadávky proti podstate zamietol a v súlade s ust. § 32 ods. 2 písm. d/ ZKV rozhodol o jej zaradení medzi pohľadávky IV. triedy.

Proti rozsudku v časti, v ktorej súd žalobu zamietol a súčasne určil poradie pohľadávky žalobcu ako pohľadávky IV. triedy, sa odvolal žalobca a žiadal jeho zmenu. Právny názor súdu prvého stupňa, že vzhľadom na to, že nehnuteľnosti, v ktorých sa nachádzajú odberné miesta, neboli zahrnuté do konkurznej podstaty (nie sú vo vlastníctve úpadcu), nie sú pohľadávkami proti podstate, pretože nepredstavujú nároky na náhradu nákladov spojených s udržiavaním a správou podstaty, považuje za nesprávny. Pri takomto výklade by totiž pohľadávky veriteľov, ktorí zabezpečujú pre úpadcu dodávky energií (elektrina, plyn, voda) v čase po vyhlásení konkurzu a pre odberné miesta úpadcu, ku ktorým úpadca nemá vlastnícke právo, má ich napr. len v nájme, nebolo možné uspokojiť vôbec. V čase vyhlásenia konkurzu tieto pohľadávky vôbec neexistujú – konkurzný veriteľ ich preto nemôže prihlásiť prihláškou podľa § 20 zákona. Ak takéto pohľadávky vzniknú po prieskumnom pojednávaní, konkurzný veriteľ si ich už prihlásiť do konkurzu nemôže a pri osvojení si názoru súdu si takéto pohľadávky nemôže uplatniť ani u správcu konkurznej podstaty, pretože nejde o pohľadávky proti podstate. S poukazom na ust. § 31 ods. 2 ZKV navrhuje preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmeniť.

Žalovaný vo svojom stanovisku k odvolaniu žalobcu sa taktiež nestotožňuje s výrokom rozhodnutia súdu prvého stupňa. Je toho názoru, že po práve poprel

v prieskumnom pojednávaní pohľadávku vo výške 34 388,90,- Sk, prihlásenú žalobcom ako veriteľom, a to z dôvodu, že v rámci prieskumného pojednávania sú predmetom preskúmania pohľadávky prihlásené veriteľmi, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu. Pohľadávky proti podstate, ktoré vzniknú po vyhlásení konkurzu, sa uplatňujú u správcu a nie prihláškou do prieskumného pojednávania. Navrhuje preto žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 2 písm. b/ a § 214 ods. 2 písm. e/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania v medziach dôvodov odvolania a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je určenie poradia pohľadávky z titulu dodávky vody z verejného vodovodu a odvádzania odpadových vôd verejnou kanalizáciou vo výške Sk 34 388,90 Sk so zaradením ako pohľadávky proti podstate.

Uvedenú pohľadávku žalobcu žalovaný na prieskumnom pojednávaní, nariadenom v konkurze vyhlásenom na majetok dlžníka K. na deň 24.1.2001, poprel čo do jej pravosti, ako i poradia z dôvodu, že úpadca už od 1.3.2000 nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť, a teda nemal žiadnu spotrebu vodného a stočného.

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom určil pravosť pohľadávky a jej poradie ako pohľadávky IV. triedy, pričom konštatoval, že pohľadávka žalobcu vznikla v spornom období z platného zmluvného vzťahu, z ktorého dôvodu je čo do pravosti dôvodná. Žalobu o určenie poradia tejto pohľadávky ako pohľadávky proti podstate zamietol s odôvodnením, že nejde o žiadnu z pohľadávok taxatívne vymenovaných v ust. § 31 ods. 2 ZKV, vychádzajúc zo skutočnosti, že nehnuteľnosti, v ktorých sa nachádzajú odberné miesta, neboli zahrnuté do konkurznej podstaty, a preto táto pohľadávka nepredstavuje nároky na náhradu nákladov spojených s udržiavaním a správou podstaty.

Žalovaný považuje rozsudok súdu prvého stupňa o zaradení pohľadávky za nesprávny, nakoľko podľa uvedeného záveru súdu prvého stupňa by takúto pohľadávku, i keď je oprávnená, nebolo možné vôbec do konkurzu prihlásiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s odvolateľom, že záver súdu prvého stupňa o zaradení pohľadávky žalobcu je nesprávny, nemá oporu v právnom predpise, z ktorého dôvodu odvolanie žalobcu je opodstatnené.

Z ust. § 31 ods. 2 zák. č. 328/1991 Zb. v znení účinnom pre toto konkurzné konanie, pohľadávkami proti podstate sú i pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, ich splatnosť nastala v priebehu konkurzu a ide o nároky na náhradu nákladov spojených s udržiavaním a správou podstaty.

Nepochybne pohľadávky z titulu vodného a stočného spadajú svojim charakterom medzi nároky viažuce sa k udržiavaniu a správe podstaty.

Keďže zmluvné vzťahy a z nich pre zmluvné strany vyplývajúce práva a povinnosti, z ktorých takéto pohľadávky žalobcu vznikli, podľa obsahu spisu a zistenia súdu prvého stupňa trvali i v čase po vyhlásení konkurzu, v spornom období neboli vypovedané, bolo preto na ich základe i odberné a priechodové miesto viazané na zmluvného odberateľa, ktorým bol úpadca. Za týchto okolností ide preto o nároky spojené s podstatou a vo vzťahu k žalobcovi je právne irelevantné, či v tomto období samotná nehnuteľnosť bola fakticky užívaná treťou osobou, resp. nebola zapísaná do súpisu konkurznej podstaty, ktorá skutočnosť je navyše z obsahu spisu nepreskúmateľná.

So zreteľom na uvedené záver súdu prvého stupňa o tom, že nebola splnená uvedená zákonom stanovená podmienka pre pohľadávky proti podstate, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pre ktorý dôvod je odvolanie žalobcu opodstatnené.

Nepochybne tiež, pokiaľ pohľadávky vznikli a boli splatné až po vyhlásení konkurzu, nemohli byť už ani pre účely rozvrhu zaradené do iného poradia.

Nakoľko z uvedených dôvodov súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, pre ktorý dôvod sa nezaoberal splnením ďalších zákonných podmienok uplatneného nároku, Najvyšší súd Slovenskej republiky preto so zreteľom k závislosti

výrokov napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 3 O.s.p. v celom rozsahu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ust. § 224 O.s.p. rozhodne i o trovách celého konania.

Podľa § 226 O.s.p. pre Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, je právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 30. júna 2008

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu